

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-4, ændringsforslag nr. 1-3, § 5, således ændret, §§ 6-8, ændringsforslag nr. 4 og 5, § 9, således ændret, §§ 10 og 11, ændringsforslag nr. 6, § 12, således ændret, § 13, ændringsforslag nr. 7, § 14, således ændret, §§ 15 og 16, ændringsforslag nr. 8, § 17, således ændret, og §§ 18 og 19 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 189: Forslag til lov om ændring af lov om gødning og jordforbedringsmidler m.m. og om ophævelse af lov om kontrol med kemiske undersøgelser af mejeriprodukter og lov om udførelse af jordbundsanalyser.

Af landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 8/3 95. Første behandling 16/3 95. Betænkning 10/5 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Forespørgsel nr. F 45:

Forespørgsel til justitsministeren:

»Hvilke lovgivningsinitiativer agter regeringen at tage i anledning af den af en arbejdsgruppe under Justitsministeriet udarbejdede handlingsplan »Organiseret kriminalitet – Rockerkriminalitet«?»

Af Birthe Rønn Hornbech (V), Helge Adam Møller (KF) og Pia Kjærsgaard (FP) m.fl. (Forespørgslen anmeldt 20/4 95. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/4 95).

Begrundelse

Birthe Rønn Hornbech (V):

Folketinget har i de senere år drøftet en række delemler inden for kriminalpolitikken. Det drejer sig f.eks. om politikken over for voldskriminalitet, narkokriminalitet og indbrudskriminalitet. Der er nu af en arbejdsgruppe i Justitsministeriet udarbejdet en handlingsplan om organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet.

Partierne bag forespørgslen, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet, har ønsket at få en debat om den handlingsplan og dermed tillige give regeringen lejlighed til over for Folketinget at redegøre for, hvilke overvejelser den har gjort sig i anledning af rapporten, og hvilke konkrete lovforslag og øvrige initiativer regeringen kan give tilsagn om at fremsætte i næste folketingssamling.

Organiseret kriminalitet er muligvis set i international sammenhæng fortsat begrænset i Danmark, men den stigende internationalisering, de stadig mere åbne grænser, de stadig bedre muligheder for at rejse fra en verdensdel til en anden giver bedre og bedre grobund for den kriminalitet, der ikke respekterer landegrænser og som hensynsløst udnytter andre menneskers elendighed for egen vindings skyld.

De store omvæltninger i Østeuropa og det tidligere Sovjetunionen har desværre forstærket disse muligheder for organiseret kriminalitet.

Endelig skal det nævnes, at den moderne teknologi, herunder nye former for kommunikation, gør det lettere at organisere tingene og operere helt uafhængigt af de trukne landegrænser.

Alt dette nødvendiggør, at lovgivningsmagten i Danmark i tide dæmper op for den stigende kriminalitet og indstiller sig på, at der med de nye former for kriminalitet også må findes nye midler til at imødegå dem.

Besvarelse

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Det er et vigtigt og aktuelt emne, som tages op i forespørgslen her.

Den organiserede kriminalitet udgør et stigende problem i de vestlige lande og globalt.

Visse lande har i årtier lidt under og søgt at bekæmpe store magtfulde og skrupeløse forbryderorganisationer.

I andre lande, og her tænker jeg navnlig på Østeuropa og Centraleuropa, har udviklingen i de senere år givet grobund for, at nye kriminelle organisationer kunne vokse sig stærke.

Den stigende internationalisering, kommunikation og samfærdsel giver også her i Europa gode muligheder for grænseoverskridende kriminalitet.

De stadig mere komplicerede samfundsforhold og forskellighed i de enkelte landes administration og retsordener kan udnyttes af de kriminelle organisationer til at udføre vidtspændende og avancerede forbryderiske aktiviteter.

Samtidig er der tale om kriminalitet af meget alvorlig karakter. Narkotikaforbrydelser, grov voldskriminalitet, menneskesmugling m.m., herunder også selvfølgelig hvidvaskning af penge.

Det er baggrunden for, at bekæmpelse af den organiserede kriminalitet længe har stået højt på den internationale dagsorden både i det nordiske og i det europæiske samarbejde, i samarbejdet med de baltiske lande og på globalt plan.

Det er ganske vanskeligt præcist at definere og afgrænse, hvad der er organiseret kriminalitet. Der kan peges på nogle kendetegn, der er typiske for den organiserede kriminalitet. Indgår disse karakteristika alle eller for en stor dels

vedkommende i en bestemt forbryderisk aktivitet, kan man tale om organiseret kriminalitet.

Bl.a. som følge af den usikkerhed, der som nævnt knytter sig til afgrænsning af, hvad der kan betegnes som organiseret kriminalitet, er det ikke muligt at foretage en præcis opgørelse over omfanget af en sådan kriminalitet her i landet. Det er imidlertid heldigvis politiets vurdering, at den organiserede kriminalitet i Danmark fortsat befinder sig på et relativt beskedent stade, når man sammenligner med den organiserede kriminalitet, der kendes i andre mindre heldigt stillede lande, men den er desværre i vækst.

Indsatsen mod den organiserede kriminalitet her i landet, herunder rockerkriminaliteten, må i konsekvens heraf koncentrere sig om at modvirke, at eksisterende kriminelle organisationer tiltager i styrke og aktivitet, og at forhindre, at nye får fodfæste. Også her i landet er der altså behov for en forebyggende og repressiv indsats på dette område.

Det er baggrunden for, at jeg i marts måned offentliggjorde den handlingsplan om organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet, som forespørgslen vedrører. Handlingsplanen indeholder en beskrivelse af den organiserede kriminalitet og de problemer, der knytter sig til bekæmpelsen af den. Desuden foreslås en række initiativer til bekæmpelse af organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet.

De foreslåede initiativer kan groft opdeles i to grupper: bedre vidnebeskyttelse og styrkelse af efterforskningen mod den organiserede kriminalitet.

Indsatsen for en bedre vidnebeskyttelse skal især ske ved etableringen af et særligt vidnebeskyttelsesprogram samt forskellige nyordninger med henblik på beskyttelse af vidner mod trusler osv. og sikring af vidnernes forklaring.

På efterforskningssiden foreslås der en række initiativer, som strækker sig fra forstærket nationalt og internationalt samarbejde mellem de retshåndhævende myndigheder til regler om omvendt bevisbyrde ved konfiskation af narkotikaudbytter og adgang til indgreb i meddelelseshemmigheden i visse grove volds- og tyverisager. Andre forslag kunne nævnes.

Jeg skal ikke her detaljeret gennemgå handlingsplanens mange forslag. Mere generelt kan jeg sige, at en del af de nyordninger, der foreslås, er ganske vidtgående. Omvendt må vi erkende, at en virkningsfuld bekæmpelse af den organiserede kriminalitet forudsætter, at nye og effektive midler bringes i anvendelse.

For at vi alle kan få det mest fyldige og nuancerede grundlag for en afvejning af, hvilke initiativer der bør tages på dette område, bør en bredere kreds derfor have lejlighed til at ytre sig om forslagene. Det er grunden til, at jeg, som det må være forespørgerne bekendt fra den pressemeddelelse, jeg udsendte samtidig med rapportens offentliggørelse, og som Retsudvalget modtog, har sendt arbejdsgruppens handlingsplan til høring hos en række myndigheder og organisationer.

På grundlag af de høringssvar, der indkommer, og den debat i øvrigt, som arbejdsgruppens handlingsplan afføder, vil jeg tage stilling til, hvilke initiativer jeg vil søge gennemført mod den organiserede kriminalitet og rockerkriminaliteten.

Jeg synes ikke, at det ville være rigtigt over for dem, der nu arbejder med at kommentere arbejdsgruppens forslag, hvis jeg allerede i dag lagde mig fast på og søgte regeringens tilslutning til, på hvilke områder jeg ville fremsætte forslag til nyordninger, og hvad disse nyordninger nærmere skulle indeholde.

Sammenfattende er det således vigtige spørgsmål, som denne forespørgsel vedrører. Der foreligger en helt ny handlingsplan på området fra en arbejdsgruppe under Justitsministeriet. Som bekendt er arbejdsgruppens forslag sendt til høring hos en række myndigheder, organisationer m.v. Når svarene foreligger sidst i juni måned, vil jeg tage stilling til, hvilke initiativer jeg vil søge at gennemføre på dette område, bl.a. i form af lovforslag, som jeg vil fremsætte til efteråret.

Der skal ikke herske tvivl om, at der skal ske noget. Det er klart, at vi skal forstærke indsatsen mod den organiserede kriminalitet, men vi skal gøre det på den rigtige måde.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Foreløbig tak for svaret om end jeg godt kunne have ønsket mig, at ministeren havde løftet sløret lidt mere for sine egne holdninger.

I Venstre ønsker vi, at der skal skrives hårdt og effektivt ind mod den organiserede kriminalitet, herunder rockerkriminaliteten. Der synes alt for ofte at være et fuldstændig åbenlyst og uforståeligt misforhold mellem den nidkærhed, hvormed det offentlige optræder over for lovovertrædere, der har begået overtrædelser af

mere formel karakter, og så de virkelig grove kriminelle.

Det er på tide at lægge fløjshandskerne og finfølelsen til side, når det drejer sig om grov, organiseret kriminalitet. I de kredse gælder helt andre love og normer, end vi er vant til, og hvis vi skal dæmme op for den stigende misvækst, bliver Folketinget nødt til at erkende, at vi er oppe mod særlig stærke kræfter og en hensynsløshed over for samfundet og medmennesket, som kræver helt andre midler, end vi er vant til. Det gælder både en ændret opfattelse af, hvad der er nødvendigt for at give politiet mulighed for at efterforske og opklare forbrydelser, og det gælder afviklingen af domsforhandlingen og afsoningen i danske fængsler.

Når Venstre stiller krav om en mere effektiv kriminalitetsbekæmpelse, lyder det ofte, at retssikkerheden ikke må komme i fare. Det er jo sandt, at Danmark er og skal være et samfund med høj retssikkerhed, men man skal ikke slippe benene så meget fra jorden, at hensynet til forbrydernes retssikkerhed betyder, at man ikke kan værgе nationen og den enkelte lovlydige borger mod samfundets skadedyr.

Hvis ikke myndighederne er præcis så stærke og har præcis de redskaber i hænde, at de kan dæmme op for organiseret kriminalitet og få straffet lovbruderne, vil der i samfundet udvikle sig helt anderledes magtstrukturer, hvor den enkelte borger, den enkelte erhvervsdrivende, ja, den enkelte myndighedsperson af frygt for liv og velfærd er mere optaget af at overholde forbryderorganisationernes love end landets demokratisk vedtagne love. Så er der ikke retssikkerhed for nogen, så har man forladt retsamfundet, så har man fået et samfund, hvor den stærkeste bestemmer, så har magten sejret over retten.

Sporene fra det store udland skræmmer, og for at dette ikke skal blive dagligdag i Danmark, bør det danske Folketing kunne blive enig om nu at se virkeligheden i øjnene og sætte effektivt ind med nye midler over for den kriminalitet, der ikke skyr noget middel.

Vi er i Venstre meget tilfredse med det initiativ, den tidligere justitsminister Erling Olsen tog ved at nedsætte denne ekspertgruppe. Det er kyndige mennesker, der har siddet i udvalget, det er mennesker, der daglig har problemerne inde på livet og ved, hvor skoen trykker. Det bærer rapporten tydeligt præg af, og det giver den stor vægt.

Vi mener, at alle de i rapporten nævnte ideer og forslag er værd at arbejde videre med og kan styrke kriminalitetsbekæmpelsen, herunder det vigtige element der hedder vidnebeskyttelse. Der er som lovgiver grund til at tænde advarselsslampen, når flere og flere vidner viser sig at være bange for at afgive forklaring. Det er helt afgørende for opklaringen af forbrydelser, at der kan bygges på vidneforklaringer.

Derudover mener vi fortsat, at det bliver nødvendigt at ophæve det forbud, som et flertal i Folketinget har indført mod de såkaldte anonyme vidner. Som påpeget af Dansk Kriminalpolitiforening er der slet ikke tale om anonyme vidner. Der er derimod tale om, at retten bør kunne tillade en øget retsbeskyttelse i visse sager over for vidner, der afgiver forklaring over for den dømmende ret, således at vidnernes identitet naturligvis er kendt af domstolen, men ikke af den tiltalte. Det er meget betænkeligt, om alvorlige forbrydelser ikke kan opklares på grund af forbud mod denne form for vidneførsel. Vi finder, at der i særlige tilfælde bør skrives ind over for falske forklaringer og også falske alibier, hvor forklaringerne afgives over for politiet og formålet er at lægge efterforskningen hindringer i vejen for at beskytte en gerningsmand.

Det er værd at huske, at når der er tale om organiseret kriminalitet, er der ofte meget store økonomiske værdier og meget store økonomiske fortjenester involveret, og det er værd at understrege, at der navnlig ved narkokriminalitet er tale om helt særlige kendetegn og særlige vanskeligheder for efterforskningen. Får en borger f.eks. indbrud, ja, så foretager han jo anmeldelse til politiet og hjælper med at sikre alle spor på gerningsstedet og bidrager til, at forbrydelsen kan opklares. Det er anderledes, når det f.eks. er narkohandel. Der er ingen, der anmelder, og der er sjældent nogen, der vil hjælpe med opklaringen. Ofte og oftere lægges der tværtimod bevidst hindringer i vejen for efterforskningen. Derfor er det også nødvendigt med en videregående adgang til telefon- og rumaflytning, hemmelig ransagning, ligesom det bevismateriale, der tilfældigvis findes, bør kunne anvendes: de såkaldte tilfældighedsfund.

Vi må også lægge vægt på en videre adgang til benyttelse af agenter.

Med de bestående snævre regler er det alt for vanskeligt at infiltrere det behårde kriminelle miljø, hvor respekten for landets love og andres liv og velfærd kan ligge på et meget lille sted.

Vi finder det rigtigt, som rapporten påpeger, at man i højere grad udnytter de bestående regler i retsplejeloven og måske ændrer dem, så enkeltstående retsmøder under efterforskningen i højere grad kan finde sted. Ved f.eks. tidligt under efterforskningen at afhøre vidner i retten vil vidnet også i meget høj grad miste sin værdi som trusselobjekt.

Det er meget tilfredsstillende, at rapporten har medtaget problemerne i afsoningsfasen. Danske borgere fatter ikke, at hårdt belastede kriminelle afsoning ikke er effektiv, men alt for ofte blot er en fortsættelse af de store, indbringende forretninger. At småforbrydere gennem årene har fået friere forhold, er der nok ikke mange der tager sig af.

Men når det drejer sig om de hårdt belastede og mere hensynsløse personer, kan man godt stoppe enhver sentimental og romantisk snak om resocialisering. Samfundet kan slet ikke konkurrere med den tilværelse, som f.eks. en narkobagmand kan føre på grund af de overordnede fortjenester. Her kan man lige så godt se i øjnene, at afsoningen ikke kan blive til mere end slet og ret uskadelliggørelse. At de bliver spærret effektivt inde, ja, gerne dømt fredløse over hele verden, når de har mange andre menneskers liv og elendighed på samvittigheden, tror jeg faktisk er det eneste, disse kriminelle har respekt for.

Derfor bør udvisningsreglerne for udlændinge, der overtræder straffelovens regler om narkohandel, også skærpes meget betydeligt, så udvisning for bestandig bliver hovedreglen, og at en sådan udvisningsdom vel at mærke også føres ud i livet, og så at man tager disse kapitalisters ulovligt erhvervede formuer fra dem – det har de respekt for. Ved beslaglæggelse af store økonomiske midler, der findes hos disse kriminelle, kan det for politiet være næsten umuligt at bevise, fra hvilken specifik ulovlig virksomhed midlerne stammer. Det er ikke urimeligt at kræve, at den kriminelle af sig selv skal kunne bare sandsynliggøre, at store likvide summer og andre værdier stammer fra lovlig og beskattet indtægt. Kan denne sandsynliggørelse ikke finde sted, bør midlerne konfiskeres.

Sluttelig skal jeg nævne, at vi helt overordnet grundet forbrydernes samfundsskadelige karakter, den tiltagende internationalisering og udviklingen i samfærdsel og kommunikation finder det helt nødvendigt, at det danske samfund står sammen om opklaringen af disse alvorlige forbrydelser, der må påkalde sig

enhvers foragt og afstandtagen. Ikke blot bør den enkelte borger frygt kunne henvende sig til politiet med sin viden, men også andre myndigheder end politiet, ikke mindst told- og skattemyndighederne, må slutte op om kriminalitetsbekæmpelsen, også selv om det ikke i øjeblikket giver økonomiske fortjenester for de pågældende myndigheder.

Vi efterlyser langt mere konkrete tilsagn fra regeringen om en øget indsats. Jeg skal derfor på vegne af de partier, der står bag forespørgslen: Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet, fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget konstaterer,

- at organiseret kriminalitet er omfattende, alvorlig og grænseoverskridende,
- at bekæmpelsen af den organiserede kriminalitet står højt på den internationale dagsorden,
- at det er nødvendigt at sætte hårdt ind imod den organiserede kriminalitet, og dette kræver nye og effektive midler,

opfordrer Folketinget regeringen til at skærpe indsatsen over for organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet ved i næste folketingssamling at fremlægge lovforslag, der gør det muligt at gennemføre de initiativer, som en enig arbejdsgruppe under Justitsministeriet har fremlagt i en handlingsplan fra marts 1995.

Herefter går Folketinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 72).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Dorte Bennedsen (S):

I Socialdemokratiet har vi med tilfredshed set, at regeringen i løbet af de sidste par år har taget en række initiativer til bekæmpelse af kriminalitet. Det har bl.a. drejet sig om hurtigere behandling af voldssager, om tyveripakke, om indsats mod narkomisbrug og dets følgekriminalitet, og sidste forår var det så nedsættelsen af en arbejdsgruppe vedrørende den organiserede kriminalitet.

For ca. halvanden måned siden forelå så arbejdsgruppens papir i form af en handlingsplan vedrørende organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet.

Vi finder det i Socialdemokratiet nyttigt at få en sådan samlet behandling og oversigt over en mulig indsats mod disse grovere kriminalitetsformer. Den kan give os et fælles grundlag for drøftelse af, hvorledes vi forstærker den forebyggende indsats her i landet.

Men det er i den forbindelse også vigtigt at gøre sig vores udgangspunkt klart, og herom hedder det i rapporten:

»Der er imidlertid grund til at tro, at en organiseret kriminalitet i Danmark fortsat befinder sig på et relativt beskedent stade set i forhold f.eks. til den organiserede kriminalitet, der kendes fra visse andre lande, om end den er i vækst.«

Den organiserede kriminalitet befinder sig altså på et relativt beskedent stade. Vi står ikke over for hverken italienske, russiske eller sydamerikanske tilstande, men den opgave, vi står over for, er at sikre, at denne form for kriminalitet fortsat vil være beskedent her i landet og helst også formindskes.

Som den fremgår af rapporten, har udviklingen og samfundsændringerne i Øst- og Centraluropa og også nedtoningen af grænserne i Vesteuropa givet nye vækstmuligheder for internationalt organiseret kriminalitet, og den udvikling kan intet land bekæmpe alene. Derfor er det uomgængelig nødvendigt, at bekæmpelsen sker i en koordineret indsats landene imellem.

Der er utvivlsomt mange årsager til, at Danmark set ud fra en international målestok er mindre plaget af organiseret kriminalitet. Men en af forklaringerne er givetvis det tætte politisamarbejde omkring narkokriminalitet, der nu i mere end 10 år har været mellem de nordiske lande, og som i øvrigt netop er blevet udvidet til at omfatte andre kriminalitetsformer.

I Socialdemokratiet vil vi gerne være med til at styrke dette nordiske politisamarbejde, og vi er, som det er fremgået af efterhånden adskillige debatter her i salen, bl.a. foranlediget af Enhedslisten, også tilhængere af, at et tilsvarende samarbejde finder sted i EU gennem opbygningen af Europol.

Jeg skal ikke i dag gå i detaljer med rapportens enkeltforslag, men de kan, som ministeren også nævnte i sin tale, groft opdeles i to grupper, nemlig bedre vidnebeskyttelse og styrkelse af efterforskningen. Og begge målsætninger kan vi – og jeg går i og for sig ud fra, at det også gælder alle andre i denne sal – tilslutte os.

Men det er også værd at notere sig, som ministeren jo gjorde det allerede i sin pressemeddelelse ved rapportens fremkomst, at nogle af de konkrete forslag er meget vidtgående. Derfor er det godt, at rapporten er sendt til høring hos en lang række organisationer, så alle aspekter, herunder også de retssikkerhedsmæssige aspekter, kan blive belyst.

Jeg skal derfor slutte med at bede ministeren om at fremsende høringssvarene til Retsudvalget, når de foreligger - jeg forstod, det ville være en gang i juni måned - så vi med høringssvarene og rapporten har et ordentligt og bredt grundlag for vores stillingtagen.

Om den foreslåede dagsorden skal jeg blot sige, at vi stemmer imod den, da vi synes, det er en mangel på respekt for høringsrunden og en mangel på respekt for de organisationer, som involverer sig i høringsrunden, hvis Folketinget kortslutter hele processen ved på forhånd at beslutte, hvilke initiativer der skal tages på grundlag af rapporten.

Formanden:

Folketinget har i disse dag officielt besøg af en delegation fra det tjekiske parlament under ledelse af parlamentets formand, hr. Milan Uhde. På Folketingets vegne byder jeg den tjekiske delegation hjertelig velkommen i Folketinget, idet jeg udtrykker ønske om, at vore tjekiske gæster må få et godt og udbytterigt ophold her i landet.

(Medlemmerne påhørte stående formandens velkomstord).

Helge Adam Møller (KF):

Der skal sættes hårdt ind over for organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet - hårdt, fordi mange af de personer, der har gjort denne kriminalitet til deres livsform, er hensynsløse, koldblodige, asociale og voldelige individer, som ikke skyr noget middel for at nå deres kriminelle mål.

Lad mig tage et eksempel: I Danmark har vi i dag to mafialignende internationale rockergrupper: Banditos og Hells Angels.

Hells Angels havde i februar i år 54 fuldgylde medlemmer. Tager man disse 54 medlemmer, så kan det konstateres, at frem til 1990 teg-

nede de sig for følgende kriminelle synderegister: Der var 7 domme for drab, der var 9 domme for voldtægt, der var 9 domme for røveri, der var 11 domme for drabsforsøg, der var 17 domme for vold med døden til følge, der var 40 domme for vold mod sagesløse, og der var 51 domme for ulovlig våbenbesiddelse. Og så har jeg sprunget alle »småtingene« over, som domme for ulovlig tvang og domme for vold mod legeme eller helbred. Det må konstateres, at de samme 54 medlemmer af Hells Angels har fortsat deres hærgen i samfundet efter 1990 med masser af domfældelser for forbrydelser mod legeme eller helbred samt domme, der dækker et bredt spektrum af anden kriminalitet.

Så kan jeg ikke lade være med at henvende mig til netop justitsministeren og fru Dorte Bennedsen, som jo sagde, at rockerkriminaliteten og den organiserede kriminalitet befinder sig på et relativt beskedent stade. Det kunne jo være interessant at gå ud og spørge de 9 kvinder, der har været udsat for voldtægt, de 11, som blev ofre for drabsmændene, de 40, der har været ofre for vold mod sagesløse, og så alle de andre, om de synes, at når det bare er 54 medlemmer, der tilsammen kan udføre denne kriminalitet, så kan man bare beskrive det som, at det er på et relativt beskedent stade. Ja, det kan man måske godt sammenligne med andre steder, men det er i hvert fald på et sådant stade, at det er nødvendigt her og nu alvorligt at gribe ind og vedtage den lovgivning, der er nødvendig.

Det er også nødvendigt som et særligt problem at nævne, at flere af medlemmerne af disse rockergrupper jo driver egentlige inkassofirmaer. Der er ganske mange eksempler på personer, der er blevet opsøgt af rockere i forbindelse med inkassovirksomheden og her er blevet udsat for vold eller trusler om vold. Rockergrupperne er også i betydeligt omfang involveret i narkokriminalitet. En stor del af deres økonomiske eksistens bygger tilsyneladende på indtjening fra handel med narkotika, især hash og amfetamin.

Den internationale rockerkriminalitet er altså kommet til Danmark, og der er grund til at frygte, at den øvrige internationalt organiserede kriminalitet også vil brede sig ind over landets grænser, hvis vi ikke hårdt, hurtigt og håndfast skaber forudsætningerne for at bekæmpe den.

Rockerkriminaliteten, narkobagmændene og den organiserede kriminalitet omfatter kriminelle, der koldsindigt, hensynsløst og asocialt anvender de midler, der er nødvendige, for at de kan nå deres kriminelle mål, og det er jo i det

lys, Folketinget skal overveje, hvilke rammer ordensmagten og domstolene skal have for deres virksomhed i kampen for at opklare og bekæmpe forbrydelser.

Lovgivningsmagten skal efter min mening stille midler til rådighed, så landets borgere kan leve trygt og fredeligt og i størst mulig udstrækning beskyttet imod kriminalitet. Det er for den konservative folketingsgruppe magtpåliggende at fastslå, at bekæmpelse af rockerkriminalitet og organiseret kriminalitet ikke må medføre, at grundlæggende hensyn til retssikkerheden tilsidesættes. Sagt lige ud skal vi dels tilgodese retssikkerheden og dels sikre os, at vi ikke umuliggør myndighedernes arbejde med at opklare alvorlig kriminalitet ved at opstille så skrappe krav, at myndighederne reelt må give op.

Men vi kan jo også tilgodese begge krav, såvel retssikkerheden som det at give politiet bedre muligheder i deres efterforskning. Det viser den handlingsplan, som en arbejdsgruppe under Justitsministeriet fremkom med i marts måned. Vi finder, at den balancerer fint mellem hensynet til retssikkerheden, og samtidig erkender den, at vi i Danmark ikke mere lever på Frode Fredegods tid. Den erkender, at de retsregler og efterforskningsmuligheder, som var gode nok for en generation eller to siden, ikke slår til i dag, hvis vi vil sikre os, at også de stærkeste, de bedst organiserede og de mest hensynsløse kriminelle kan pågribes og dømmes.

Lad mig knytte et par kommentarer til nogle af de femten konkrete forslag i handlingsplanen. Vi kan helt tilslutte os, at der nedsættes en arbejdsgruppe for at overveje at udforme et egentligt vidneskyttelsesprogram, et program, der f.eks. kan medføre, at vidner i rockersager for fremtiden skal have lov til at være forklædte eller sidde bag en skillevæg, når de afhøres.

Vi kan også acceptere, at vidner skal have mulighed for at få et nyt navn, nyt personnummer, ny identitet samt økonomisk støtte til at flytte fra den ene ende af landet til den anden, hvis det skønnes nødvendigt. Men vi tvivler nok på, om det i praksis vil være en egnet og anvendelig løsning. Dertil er Danmark nok geografisk for lille.

For mig og for den konservative folketingsgruppe er der ingen tvivl om, at den bedste, den rigtigste og den mest effektive vidneskyttelse, der findes i forbindelse med grov kriminalitet, er muligheden for, at vidnet kan optræde anonymt. Muligheden for at anvende anonyme vid-

ner i særlige tilfælde støttes af et overvældende flertal i Retsplejerådet, det støttes af den afgående rigsadvokat, det støttes af alle politiets organisationer og et overvældende flertal i befolkningen, så det er stadig den mulighed, som Det Konservative Folkeparti satser på skal være gældende ret, og vi giver ikke op.

Forslagene i rapporten er forslag, som kan give en lille effekt, men vil man virkelig opnå det, der er behov for: at vidner tør stå frem og vidne også i disse alvorlige sager, så må vi have indført anonyme vidner og stadig væk efter en konkret afgørelse af en domstol i den enkelte sag. Dermed er retssikkerheden tilgodeset.

Vi kan tilslutte os, at der fremover bliver mulighed for – igen efter en dommerkendelse – at tillade telefonaflytning, når der er begrundet mistanke om vold af særlig rå, brutal eller farlig karakter eller tyveri af særlig grov beskaffenhed.

Muligheden for at anvende private eller civile som agenter kan vi også tilslutte os. Et forslag i overensstemmelse med dette blev fremsat for snart 10 år siden på baggrund af en betænkning fra Strafferetsplejeudvalget, og vi er fortsat enige både i betænkningen og i forslaget.

Når brugen af civile agenter skal drøftes – og det skal det jo til efteråret – bør man også lægge meget vægt på, hvad arbejdsgruppen har udtalt. Den siger, at det er af stor betydning for at kunne ramme bagmændene bag den organiserede kriminalitet, at der skabes mulighed for, at ikke-politifolk, det vil altså sige civile, kan infiltrere de kriminelle organisationer. De, der ikke vil være med til det, er dermed også med til at sige, at der så i en lang række sager ikke er mulighed for at domfælde bagmændene, og det er bestemt ikke til gavn for retssikkerheden for det store flertal af lovlydige borgere i dette land.

Arbejdsgruppen foreslår også, at det overvejes at ændre straffeloven, således at der som f.eks. i England og andre lande bliver mulighed for at konfiskere gevinsten ved organiseret kriminalitet, hvis den dømte ikke kan sandsynliggøre, at pengene er skaffet på lovlig vis, det vil altså sige omvendt bevisbyrde, ved konfiskation af bl.a. udbyttet fra narkokriminalitet. Det synes vi er en god idé.

Endelig finder vi det rigtigt, at det gøres strafbart bevidst at vildlede politiet ved f.eks. at give en mistænkt et falsk alibi. Det skal jo her holdes for øje, at det er lovligt og tilladt at nægte at udtale sig til politiet, mens det allerede i dag er strafbart at skjule en mistænkt eller at hjælpe

vedkommende på flugt. Så her er ingen problemer. Lad os få den regel!

Sammenfattende kan jeg konstatere, at den fremlagte handlingsplan, hvis den gennemføres – og det ønsker vi – og de nødvendige love bliver vedtaget, ja, så vil den medvirke til, at organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet kan imødegås og opklares, og at de kriminelle kan straffes i langt større omfang, end det er tilfældet i dag.

Derfor bør den nødvendige lovgivning gennemføres hurtigt; det vil være til gavn for den lovlydige del af den danske befolkning, og det vil være til stor skade for dem, der udøver kriminaliteten, og det er vi godt tilfreds med.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Når der diskuteres retspolitik i denne sag, så har hr. Helge Adam Møller en tendens til at se spørgsmål også dér, hvor der slet ikke er spørgsmål.

I sit indlæg nu roser hr. Helge Adam Møller handlingsplanen for at være realistisk og afbalanceret, eller noget i den stil – det er ikke helt ordret citeret – og han kritiserer mig for at sige, at organiseret kriminalitet i Danmark befinder sig på et relativt beskedent stade.

Så må jeg gøre hr. Helge Adam Møller opmærksom på, at ordene ikke var mine, men han kan slå op i handlingsplanen på side 4 nederst, de sidste 4-5 linjer, det var dem, jeg læste op, det var et ordret citat fra handlingsplanen. Og det, jeg brugte det til, var at sige: Jamen det betyder, at den opgave, vi står over for, ikke er som den, som man står over for f.eks. i Italien eller i Rusland, men den opgave, vi står over for, er at sikre, at den kriminalitet fortsat vil finde sig på det niveau og helst blive formindsket.

Det var i al stilfærdighed det, jeg sagde, og de fire femtede dele af det var som sagt et citat fra handlingsplanen.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil sige til fru Dorte Bennedsen, at jeg hørte skam godt, at fru Dorte Bennedsen citerede handlingsplanen; det vidste jeg godt, for jeg har også læst, at handlingsplanen siger, at i forhold til andre lande er det ikke så stort et problem endnu, men det er voksende. Justitsministeren sagde jo det samme, og det var derfor jeg tog det med.

Men enhver kan jo lægge sin egen vurdering ind i, om man synes, problemet er stort eller lil-

le. Jeg må indrømme, at sammenlignet med, hvad det var for 20 eller 30 år siden, så synes jeg, det er vokset kolossalt. Og når jeg sammenholdt det med en af de to meget velorganiserede, internationale kriminelle organisationer, som vi har i dette land, Hells Angels, og nævnte, hvad de 54 organiserede medlemmer havde udført inden for en kortere årrække i form af mord, mordforsøg, ulovlig våbenbesiddelse, voldtægt osv. osv., så tillod jeg mig bare ganske stiltørdigt at sige, at hvis man synes, at det er forholdsvist beskedent – og det er det sammenlignet med tilstandene i visse amerikanske storbyer – så er det i hvert fald en tilstand, som vi synes er uacceptabel, og som vi synes skal bekæmpes.

Det var såmænd det, jeg sagde, og det står jeg meget gerne ved.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Der er vel ikke noget fornuftigt menneske, der ikke synes, at en forbrydelse af en vis grovhed er aldeles uacceptabel, og de, som er beskrevet her, er aldeles uacceptable.

Min stiltørdige bemærkning gik på – og det kan jeg ikke forestille mig andet end at hr. Helge Adam Møller må kunne dele – en glæde over, at vi dog i det mindste starter fra et internationalt set relativt beskedent udgangspunkt. Vi står ikke med de fårnhøje problemer, som man gør i en lang række andre lande. Vi står over for en kriminalitet, der ikke i væsentligt omfang – det fremgår også af bilagene til rapporten – har slået sig ned og bidt sig fast i Danmark. Det vil sige, at det er udgangspunktet, og hr. Helge Adam Møller må da også kunne glæde sig over, at det er det, der er udgangspunktet, og ikke det, man kender fra f.eks. Italien eller Rusland.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Når man har mødt ofrene for den organiserede kriminalitet, er det meget vanskeligt overhovedet at bruge udtrykket »at glæde sig over«.

Jeg vil godt spørge, om fru Dorte Bennedsens korte bemærkning er udtryk for, at den overordnede politik hos Socialdemokratiet er, at man venter og ser tiden an, og når så problemerne er vokset, tager man stilling og kommer halsende bagefter, eller om vi kan blive enige om, at tingene netop skal tages i opløbet, og at den præventive indsats er den vigtigste.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Når vi i dag har denne forespørgsel om den organiserede kriminalitet og rockerkriminaliteten, må jeg forvente, at ordføreren for Socialdemokratiet havde bare en mening, en holdning til, hvad denne arbejdsgruppe er kommet frem til. Det kan vi overhovedet ikke få at vide, fordi man vil ud at høre organisationerne.

Nu bliver der ført masser af lovforslag igennem i disse uger, uden man hører, hvad man siger andre steder. Jeg vil gerne efterlyse en holdning til tingene og høre om de tiltag, som en enig arbejdsgruppe peger på. Jeg må gøre opmærksom på, at denne snigende organisering, der er på vej omkring rockerkriminaliteten, er et større og større problem, og masser af dygtige efterforskere i dansk politi føler en afmagt over det, der sker.

Jeg mener, det er vigtigt, om man kunne fremkomme bare med nogle holdninger. Det er ikke nok, at man er enig i målsætningen om bedre vidnebeskyttelse og en styrkelse af efterforskningen. Man må da have en mening om de femten forslag, der er kommet på området, så vi kunne få løftet sløret bare en lille smule.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det er lidt pudsigt. Der er altså temaer, politiske temaer, det kan være på forskellige områder, og dette med kriminaliteten er ét af dem, der får – nu skal jeg lade være at nævne navne – mennesker i denne sal til at ryge ned i det samme hul eller i den samme boks, som de har været i gennem jeg ved ikke hvor mange herrens år.

At man dog ikke kan tænke lidt utraditionelt! Det lykkedes jo faktisk sidst, vi havde en flytningedebat – for det har været et andet af temaerne. Da lykkedes det at føre en rimelig, fornuftig og afslappet debat uden at beskyldte hinanden for jeg ved ikke hvad.

Og når fru Birthe Rønn Hornbech spørger, om vi bare vil vente og tage stilling senere, så er det lige før, det er én af den slags ting, hvorom man siger: Det gider jeg simpelt hen ikke svare på. Det er jo noget vrøvl, og det ved fru Birthe Rønn Hornbech også godt. Jeg gav i øvrigt udtryk for det i min tale, og det er så også et svar til hr. Bendt Bendtsen. Jeg sagde, at de to hovedgrupperinger, der ligger her, er bedre vidnebeskyttelse, og det er styrkelse af efterforskningen, og begge målsætninger kan vi tilslutte os.

Så vil jeg sige, at dette forslag er sendt ud til høring, hvilket jeg synes er en ustyrlig god idé; det er jo en bred vifte af organisationer og institutioner, der får den til høring. Det kan godt være, at hr. Bendt Bendtsen er anderledes, men jeg vil ikke udelukke muligheden af, at jeg faktisk godt kunne blive en lille bitte smule klogere af at læse de høringssvar fra folk, der har noget med det her at gøre til daglig, og det vil jeg godt være. Jeg vil faktisk godt være lidt klogere på det her, inden jeg lægger mig 100 pct. fast, og jeg vil også gerne have lov til at have den holdning uden at blive skudt alle mulige fjottede holdninger, og jeg ved ikke hvad, i skoene.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil godt sige til fru Dorte Bennedsen, at jeg synes absolut, at debatten den gode halve time, den har været, absolut har været en fornuftig debat.

Hvis fru Dorte Bennedsen hørte efter – og det gjorde fru Dorte Bennedsen, det ved jeg – hvad både Venstres ordfører og jeg sagde i vores ca. ti minutters indlæg hver, så mener jeg, at Venstres ordfører havde noget med omkring tyve sekunder, hvor hun kritiserede nogle enkelte ting i den holdning, som fru Dorte Bennedsen og ministeren havde givet udtryk for. Og jeg ved, at det kun var på et eneste konkret punkt – og det var lige det, der har givet anledning til de korte bemærkninger – hvor jeg overhovedet havde nogen som helst bemærkninger eller polemiske bemærkninger til Socialdemokratiet og til justitsministeren. Resten af det var en endda saglig gennemgang og så nogle rent holdningsmæssige og klare konservative udmeldinger.

Og for så at sige en enkelt ting til, som jeg ikke nåede: Det, jeg er lidt skuffet over, både hos justitsministeren og fru Dorte Bennedsen, er, når man trods alt har en gennemarbejdet rapport, hvor et antal mennesker har siddet i meget lang tid – og vi har haft den liggende i over to måneder, og de foreslår femten helt konkrete ting – at man så kun kan sige: Nu må vi høre, hvad alle eksperterne og alle de øvrige siger, og derefter har vi selv nogle holdninger.

Jeg kan forstå, at der kan være enkelte af områderne, hvor man ikke er afklaret endnu, men man burde da kunne melde ud på et stort antal af de enkelte områder og sige: Det her synes vi er en god idé. Eller det kunne da også være tilfældet: Det her synes vi er en dårlig idé, og så er der nogle stykker, vi er usikre på.

Jeg synes, det er utrolig fattigt, at man overhovedet ikke kan melde noget som helst ud, før alle de kloge har bestemt, hvad man må mene i Socialdemokratiet. Det er fattigt.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Først vil jeg sige: Det gør da ikke spor, at der er lidt debat omkring denne rapport; ellers ville vi da være nogle dårlige folketingspolitikere. Hvis vi alle sammen var enige, var der jo faktisk ikke rigtig nogen grund til at rejse debatten.

Men jeg er fuldstændig enig med Venstres og De Konservatives ordførere. Hvad mener justitsministeren? Hvad mener Socialdemokratiet? Hvad mener regeringen egentlig om de her forslag?

Og det, der nok får os på talerstolen – i hvert fald mig – er en frygt for, at man efter høringen forventer, at disse forslag ikke så vidtgående, som ministeren selv beskriver i sin pressemeddelelse at han finder de er.

Det skyldes måske nok en frygt for, at det bliver i form af nogle udvandede lovforslag, der kommer til behandling, hvis de overhovedet kommer til behandling til efteråret.

Derfor savner jeg bestemt også en klar og direkte markering af, hvad regeringen mener om denne rapport. Det kan da ikke nytte noget, at man fremlægger en rapport og så ikke har nogen holdning til den. Jeg ved godt, at Det Radikale Venstre er i regeringen, men det er vel ikke et samlet Radikalt Venstre, der ikke har nogen holdning til noget som helst i denne rapport. Der må da være en vis form for konsekvens også hos regeringen, der siger: Netop, det synes vi er fornuftigt eller ufornuftigt, men der er ting, som vi hundrede procent kan støtte.

Det er for slapt ikke at mene noget.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg er ganske enig med hr. Helge Adam Møller i, at debatten den første halve time har været fornuftig og udmærket. Da jeg gik op med min kritiske bemærkning, nævnedes jeg heller ikke hr. Helge Adam Møllers navn, men jeg nævnedes fru Birthe Rønn Hornbechs navn, for jeg synes, at den måde at gå op og stille det spørgsmål, om det hele betyder, at vi bare vil vente og tage stilling, til andre har besluttet for os, og så komme halsende bagefter, er for lavt et niveau for en debat. Det er sådan noget, man kan sige i pjank herovre i sidegangen til hinanden. Det er ikke noget, man siger fra Folketingets talerstol.

Så vil jeg godt sige: Ja, her ligger en gennemarbejdet rapport, og hr. Helge Adam Møller er skuffet over, at vi ikke kunne sige noget om den. Men jeg vil da gerne sige, at der er forslag i den rapport, som Socialdemokratiet helt uden betænkelighed kan tilslutte sig. Der er også forslag, som vi er meget usikre på og betænkelige ved, fordi de er meget vidtgående.

Det blev jo meddelt, da rapporten blev offentliggjort, at den var sendt til høring. Det, der for os er rimeligt, er så at sige: Jamen lad os dog afvente det! Det, jeg kan sige, er, at jeg ikke har spor imod, at debatten kommer i dag, men jeg *undrer* mig over, at den kommer i dag, når det samtidig med offentliggørelsen af rapporten blev sagt: Jamen den er sendt til høring.

Så kunne man jo have ventet; vi kan alligevel ikke nå at foretage os noget lovgivningsmæssigt, inden folketingsåret er slut – det går jeg ud fra at hr. Helge Adam Møller er enig med mig i – og man kunne have sagt: Jamen så får vi de høringssvar, så har vi god tid, og så kan vi starte det nye folketingsår med en debat på grundlag af rapporten, på grundlag af høringerne.

Jeg kan ikke forestille mig, at fru Birthe Rønn Hornbech kan være sur over, at den er sendt til høring. Hun plejer at holde store foredrag for os i Retsudvalget om folk, der kender virkeligheden og har mødt, som det blev sagt i dag, ofrene osv. Det er jo nogle af de folk, det er nogle af de organisationer, vi også gerne vil høre fra ud over den rapport. Det synes jeg er rimeligt og legitimt.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Debatten er ikke rejst med et ønske om en teknisk gennemgang af, hvad forskellige eksperter måtte sige. Debatten er rejst for at få en politisk diskussion om de politiske anskuelser i dansk kriminalpolitik. Nu forstår jeg så også, at fru Dorte Bennedsen har fundet nogle punkter i rapporten, som hun uden problemer kan tilslutte sig. Det vil vi godt høre her i dag: Hvad er det for nogle punkter, man uden problemer kan tilslutte sig? Lad os høre noget om holdninger og anskuelser! Teknikken er jeg helt enig i at vi venter med.

Margrete Auken (SF):

Jeg vil da gerne både takke for rapporten, som jeg synes har været interessant læsning, og for ministerens redegørelse. Jeg synes, det er umådelig sympatisk, at man tøver med at foreslå

noget, før man har en fornemmelse af, hvor godt eller skidt det er. Det er trods alt – ja, det er ikke sagt negativt, men det er jo en ensidigt sammensat gruppe her, og det er fair nok, men vi må ud at høre dem, der arbejder med problemerne fra den anden side.

Når jeg synes, det er godt, at man venter, er det jo netop på grund af det, som også har været det mest, synes jeg i hvert fald, interessante i den debat, vi indtil nu har haft og også i redegørelsen: at Danmark endnu ikke og forhåbentlig aldrig kommer på niveau med det, vi ser ikke bare i USA, men også i en række andre, heriblandt europæiske, lande.

Jeg synes, at et af de emner, vi bør bruge allerflest kræfter på, er at finde ud af: Hvorfor er det sådan? For det er kun ad den vej, vi kan adværge, at det går os ilde. Jeg bliver da meget bekymret, når jeg hører den konservative ordfører næsten forudsætte, at det går den vej. Det er jo en tendens, der er i en stor del af kriminalitetsdebatten i Danmark, at man siger: »Nu er vi på vej til«, som om vi bare skal fortsætte derudad, og at vi bare er bagefter en udvikling, som er uafvendelig.

Jeg husker det fra en del af de debatter, vi har haft om private vagtværn: Dem er man nødt til at have, for nu kommer udviklingen jo. I stedet for at spørge, om f.eks. ikke private vagtværn kan medvirke til sådan en udvikling, fordi man dermed gør det til en del af éns livsstil, at der altid er nogle, der passer på én, og de, der så ikke har sådan nogle, er jo langt mere udsatte og langt mere bange.

Så jeg synes, at et emne, vi skal bruge en del tid på i dag og også fremover, er at fundere over, hvad grunden er. Der er ikke kommet synderlige bud på det i rapporten. Jeg tror, det var fru Dorte Bennedsen, der nævnte det forholdsvis velorganiserede internationale politisamarbejde og nordiske samarbejde, vi har. Det er sikkert rigtigt.

Jeg har en ekstra ting, jeg synes man skulle sparke ind i det, nemlig at de nordiske lande, de skandinaviske lande i modsætning til ret mange andre lande i verden har en kolossal opbakning fra befolkningen til staten.

Normalt er det jo ikke sådan, at vi synes, at staten bliver lovprist, men sandheden er, at de fleste danskere, og det gælder altså også i de øvrige lande, er helt indstillet på at rette sig efter lovene; det er jo en af grundene til, at de bliver så smaskure, hvis ikke de er tilfredse med lovene. Prøv at tage til Italien; dér er man jo

hamrende ligeglad, fordi man jo ikke retter sig efter dem – altså man har et andet system. Og dér, hvor der ikke er opbakning til staten, bliver man meget mere sårbar over for mafiakriminaliteten, som vi altså hidtil har kunnet holde os nogenlunde fra livet.

Det er en analyse, jeg har fremsat, jeg kan ikke huske hvorfra, men jeg synes, den er spændende at tænke over, og den er også spændende at arbejde videre med, for netop denne opbakning og solidaritet med staten tror jeg er en meget vigtig forudsætning for, at vi ikke gør os sårbare over for alverdens forfærdeligheder.

Det er denne sammenhæng, jeg synes man også skal være opmærksom på, og det være sagt til en debat, vi har løbende lidt andre steder, at det er afgørende, at f.eks. politiet ikke bliver en bestemt samfundsgruppes politi, men bliver vores alle sammens politi. Det er også en meget vigtig del af denne debat, at der ikke er nogen, der føler, at det er lige meget, for der er alligevel ikke nogen, der tager sig af dem, og derfor ikke er opmærksomme på, at man skal reagere og at man skal bruge politiet.

Jeg tror, vi kan komme i en meget farlig situation, hvis f.eks. grupper i befolkningen ikke føler, at det nytter noget at komme med deres anmeldelser af det ene eller det andet og i høj grad også af denne måske kommende organiserede kriminalitet af anden art end rockerkriminaliteten, fordi de jo alligevel ikke får hjælp, fordi politiet ikke tager sig af deres sager. Sådan er det ikke endnu, men vi skal være meget varsomme med, at politiet bliver ved med at være vores alle sammens, og jeg tror, der skal gøres lidt mere aktivt for det, end der hidtil har været gjort fra regeringen side.

Derudover mener jeg, at det er utrolig vigtigt, at man i de tiltag, man griber til, ikke ligedanner sig med forbryderen. Altså al kriminalforsorg, alt retsvæsen må jo handle om, at man i en eller anden grad prøver at ligedanne forbryderen med samfundet og ikke omvendt.

Hvis man går ind og bruger forbryderens metoder, så er vi i en elendig situation, og derfor bør forudsætningen hele tiden være, at vi med alle midler selv sørger for, at holde vores egen sti ren. Det er bl.a. derfor, at vi skal lægge så kolossal stor vægt på, at retsbeskyttelsen er i orden. Det kan ikke nytte noget, at man siger, at der ikke skal gælde retsbeskyttelse for særlige grupper, fordi det er for farligt. Jo, det skal der, for vi må ikke komme til at ligne disse rockere.

Lad det så være sagt med det samme, at jeg synes, de er ualmindelig forfærdelige. Jeg tror ikke, man finder nogen herinde, der føler ret meget andet end væmmelse og får kuldegysninger over rockerne, og jeg synes, at formålet med redegørelsen: Hvad kan vi gøre for at begrænse den kriminalitet, hvad kan vi gøre for at bekæmpe den, er et meget hæderværdigt formål selvfølgelig. Der er vistnok ingen, der kunne sige noget andet.

Men det må bare ikke ske på bekostning af vores egen hæderlighed og ordentlighed, og det er jo det, det handler om i denne sammenhæng. Derfor kan jeg da godt sige, at vi i vores gruppe har været betænkelige – for nu at sige det mildt – ved de efterforskningsstiltag, der er foreslået, fordi de jo bryder med en række principper hele vejen. Og så siger man, det er af hensyn til rockerkriminaliteten, men man kan jo ikke lave en lovgivningsdel, der kun drejer sig om rockere – det går jeg i hvert fald ikke ud fra; jeg ville selvfølgelig synes, det var interessant, hvis ministeren gik op og sagde, at dette her kun skulle gælde for rockere, og at det ikke skulle gælde for andre. Jeg tror stadig væk, jeg ville være betænkelig.

Men jeg vil sige, at langt de fleste af de forslag til skærpet efterforskning, der ligger, synes jeg er betænkelige. Prøv lige f.eks. at tage dette med, at man ikke har lov til at binde politiet noget på ærmet i efterforskningen! Det kan altså få forrygende følger andre steder. Man *må* have dem i en retssag, før der kan gøres ansvar gældende. Og jeg tror i øvrigt, at der var en del, også politibetjente, der ville komme galt af sted, hvis det blev meget forbudt at lave falske alibier osv. Jeg er ikke sikker på, at man ville bryde sig meget om dette her.

Vi har et par andre lidt heftige sager kørende i øjeblikket, hvor jeg tror, at selv politiet ville være glad for, at det ikke er kriminelt at stikke en plade eller lave falske alibier, så længe vi ikke er direkte i retssalen med vidneansvar.

Der er også spørgsmålet om yderligere anonymisering, der er et af de steder, hvor man kan gå ind, men til efterforskningsdelen – nu kom jeg til at sige noget sludder, for jeg havde fat i vidnebeskyttelsen – til efterforskningsdelen tror jeg nok vi er kommet omtrent så langt, som vi kan. Ministeren oversendte til os for nylig nogle notater og overvejelser om brug af provokatører. Og jeg tror ikke, at vi skal gå længere, end vi allerede har gjort med brug af provokatører, og

stort set gælder det samme med de andre forslag.

Derimod har vi meget sympati for de fleste af de forslag, der drejer sig om at beskytte vidnerne. Det kan altså være sådan, at man af og til kan se på en stakkel, der har skullet vidne – stakkel er måske så meget sagt; det er jo ikke altid, de er særlig meget stakler i forvejen, men de kan blive det, hvis de skal ind og være vidner i en rockerkriminalitetssag – at her sidder eller står en død mand, når han har været ude i disse sager; og de har selvfølgelig brug for hjælp.

Jeg mener også, at de forslag, der er givet, jo i langt de fleste tilfælde netop ikke vil føre til misbrug, for her drejer det sig om nogle helt specielle tilfælde. Der er jo sikkert ikke ret mange, der vil skifte identitet og på anden måde blive gemt af vejen, hvis ikke det er meget hårdt tiltrængt.

Så den side af sagen kan vi i hvert fald godt nu allerede give en rimelig positiv melding på, hvorimod vi som sagt er dybt skeptiske over for det med at lave for mange narrestreger, når man skal til at forbedre efterforskningsmulighederne.

Det er synd for efterforskerne, at der er disse begrænsninger. Men sådan er det altså.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kunne forstå, at Socialistisk Folkeparti var stærkt betænkeligt for nu at sige det mildt – det var vist ordførerens eget udtryk – ved en del, for ikke at sige alle de forslag, der var til styrkelse af efterforskningen.

Fru Margrete Auken nævnte nogle af dem, og lad mig bare tage et enkelt af dem op. Det er forslag nr. 10. Det, der hedder »Straf for vidners urigtige alibier til politiet«. Fru Margrete Auken sagde, at det ville være i stærk modstrid med retssikkerheden.

Lad os tage et eksempel: Vi har en morder, og han begår ét eller flere mord. Han har så nogle venner. Det kan være, han er med i noget organiseret kriminalitet. Og så får han 6 eller 8 af disse vidner til samstemmende at forklare over for politiet: »Jamen det var ikkè Karl Børge Jensen, der gjorde det, for han var sammen med mig på den campingplads eller på det værtshus eller i det sommerhus.« Og det forklarer de alle 6 til politiet: Han var dér. Selv om det notorisk er løgn.

Det mener fru Margrete Auken altså skal være fuldstændig straffrit. Og fru Margrete Auken mener, det er i strid med retssikkerhe-

den, hvis man indfører en regel om, at de altså kan straffes for at give falsk forklaring.

Jeg vil godt her lige gøre opmærksom på, at ingen jo har pligt til at udtale sig til politiet. De 6 eller 8 vidner får altså at vide, inden de giver alibiet for Karl Børge, som er forkert, og som måske redder ham fra en dom, af politiet: »Du har ikke pligt til at udtale dig.« Alligevel vælger de at udtale sig og stikker så en notorisk løgn, som kan redde en morder.

Hvis det er retssikkerheden i dette land og det er det, fru Margrete Auken og SF ønsker at stå for, så siger jeg velbekomme.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg tror, at hr. Helge Adam Møller kunne finde samtlige andre eksempler frem og give en lige så grupovækkende skildring af, hvor slemt det går, hvis ikke man får lov til at gøre sådan, som forslagene foreslår. Og hver og ét vil handle om, at man hermed beskytter de værste modbydelige forbrydere.

Og sådan er selve diskussionen om retssikkerhed simpelt hen. Den handler om at beskytte mod, at nogen bliver dømt forkert. Og den handler om, at man ikke kan gå så langt, som det kunne se fornøjeligt og trygt ud i andre henseender at gøre.

Så ja, jeg er – og jeg troede egentlig også, at hr. Helge Adam Møller var det – opdraget i den danske tradition, hvor det præcis er sådan, som hr. Helge Adam Møller beskrev, at vi jævnlig må finde os i, at det er.

Så må de mennesker hives i retten. Der er det strafbart at afgive falsk vidneudsagn, dér har de pligt til at udtale sig. Der har vi systemet til det. Det er jo ikke lovligt at lyve i retten i dette land, medmindre man er anklaget selv og har en tiltalts beskyttelse.

Det er altså lidt for galt, at man skal stå heroppe og forklare hr. Helge Adam Møller, at man synes, at mordere er forfærdelige.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Det, der bringer mig herop, er fru Margrete Aukens tale om solidaritet og opbakning over for staten. Så tror jeg, at vi kan blive utrolig meget enige om, at det er en vigtig ting.

Men jeg må gøre opmærksom på, at de grupper, som vi her taler om, tilsidesætter alt, så nogle af de mennesker, der gerne vil bakke op over for staten, ikke tør. De bliver altså ramt af

akut hukommelsestab m.v., når de kommer så langt.

Jeg kan være glad for, at man løfter lidt af sløret for det, man ønsker at gøre for vidnerne, men vi kan så se frem til efterårets debat, om den holder så længe.

Når man taler om, at retssikkerheden drejer sig om at beskytte nogle mod at blive dømt, så må vi altså sige, også fra de De Konservatives side, at retssikkerheden altså også betyder, at de borgere, der nu engang lever her i landet, kan få lov at være fri for nogle af de elementer, som vi egentlig diskuterer i dag.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg husker engang i Nordisk Råd, hvor vi var lige ved at vedtage et forslag, hvor vi forbød kriminalitet. Det var sådan på nippet til, at det var sådan noget, der var ved at gå igennem. Og der er noget, der tyder på, at denne forespørgsel åbenbart er så tynd i sit oplæg, at vi er henne på det niveau i diskussionen, hvor man skal til at sige, at nu forbyder vi kriminalitet, og det er vi alle sammen meget imod.

Vi er alle sammen meget imod kriminalitet og – tror jeg – ikke mindst rockerkriminalitet.

Når jeg brugte det eksempel med solidaritet med samfundet, var det for at understrege, at disse dybt usolidariske grupper – for det er de – har meget sværere ved at få fodfæste hos os end andre steder. At den russiske mafia, den kinesiske, den japanske, den italienske faktisk har meget sværere ved at komme ind i de skandinaviske lande end andre steder. Og det er *den* solidaritet med staten, vi skal opretholde. Jeg har minsandten ikke hævdet, at rockerne følte solidaritet med staten. Bevar mig vel!

Så vil jeg lige sige om vidnebeskyttelsen, at det netop var det punkt, vi var forholdsvis tilfredse med. Vi vil godt gå langt i at beskytte vidnerne. For de *er* for udsatte; det *er* for voldsomt at være vidne i sådan nogle sager, så vidt vi kan skønne på alt, hvad vi har fået af redegørelser. Det var derfor, vi meldte positivt ud.

Pia Kjærsgaard (FP):

I marts 1995 kom en handlingsplan fra en arbejdsgruppe under Justitsministeriet om organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet. Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet har på den baggrund ønsket rapporten diskuteret her i dag under en forespørgselsdebat i Folketinget. Vi har gjort det ud fra et ønske om, at de

mange forslag, som arbejdsgruppen har fremlagt, bør fremsættes som egentlige lovforslag, så der kommer noget konkret ud af rapporten.

Jeg må indrømme, at jeg under læsning af denne rapport blev overrasket over mange af forholdene. Selv om man både som almindelig borger og som folketingsmedlem er klar over vilkårene, både i forhold til hvordan politiet arbejder, samt i forhold til hvad der egentlig foregår, overrasker det alligevel, når man får det hele samlet og på tryk, at man kan konstatere, at heller ikke Danmark kan sige sig fri for, at den organiserede kriminalitet også når vore breddegrader.

Man må sige, at det desværre er den barske virkelighed, der bliver beskrevet i denne rapport. Nu hvor de østeuropæiske lande har fået andre vilkår at leve under, som i de fleste tilfælde er et gode for disse lande, resulterer det desværre samtidig i en meget omfattende kriminalitet.

Der har i mange år været et internationalt samarbejde, hvilket også er nødvendigt, omkring efterforskning først og fremmest imellem de nordiske lande og Interpol, men også inden for EU, hvilket vi i Fremskridtspartiet mener er positivt, når det sker på et mellemstatsligt niveau.

Selvfølgelig kan ingen lande alene foretage efterforskning, som skal medføre optrævling af internationale bander. En enig arbejdsgruppe under Justitsministeriet har formuleret adskillige forslag, som gerne skulle føre til konkret lovgivning, og hvoraf enkelte før har været debatteret i Folketinget, men uden egentlig effekt og opbakning.

Der skal efter arbejdsgruppens mening nu foretages en bedre beskyttelse af vidner og praktisk beskyttelse mod vold og trusler. Det gælder også hjælp til politifolk, der udsættes for overgreb, udelukkelse af bandemedlemmer fra retsmøder samt hurtigere afhøring af vidner.

For at styrke efterforskningen vil man forstærke det internationale politisamarbejde, man vil give adgang til telefon- og rumaflytning i grove voldssager, hemmelig ransagning, straf for vidners urigtige alibier til politiet samt enkelte andre ting.

Specielt spørgsmålet om, hvordan man sikrer vidnerne, har arbejdsgruppen brugt meget tid på. Desværre vil et flertal i Folketinget ikke acceptere anonyme vidner. Derfor har man stort set set bort fra det i rapporten, og der er kommet andre forslag på bordet.

Man kan så håbe, at der alligevel på et tidspunkt vil være et flertal for anonyme vidner, når de endelige lovforslag er klar. I Fremskridtspartiet har vi den opfattelse, at vi selvfølgelig til enhver tid vil støtte en beskyttelse af vidner, men vi har også den opfattelse, at det er bedre, at man gør vidnerne anonyme inden afhøringen end efter. Det er jo egentlig det logiske, der ligger i beskyttelse af vidner, og jeg er enig med de ordførere, der allerede har været inde på, at Danmark er et meget lille land i forhold til at indføre de initiativer, der ligger i rapporten.

Dermed være ikke sagt, at vi ikke vil støtte forslagene, når de kommer til en endelig lovforslagsdebat i Folketinget, men vi er fortsat meget interesserede i en debat om de anonyme vidner, og jeg vil godt appellere til justitsministeren om ikke at lægge det på hylden.

F.eks. har rockere brugt meget ubehagelige metoder til at røve vidner, så de ikke tør møde op i retten. Det forsøger man fra arbejdsgruppens side at råde bod på ved at tilbyde nyt navn, ny adresse og nyt CPR-nummer, og netop dette er nok noget af det mest kontroversielle i arbejdsgruppens rapport.

Det glæder mig, at det ser ud til, at ordførerne i hvert fald indtil nu har kunnet støtte denne del af rapporten. Men som sagt er Danmark et lille land, og det vil nok ikke være et tilbud, der bliver meget brugt; men alligevel mener vi, at der skal gives adgang til det.

Hele afsnittet omkring rockerkriminaliteten, og det er langt, er et utrolig skræmmende eksempel på, at det ikke er blødsødne metoder, der tages i brug. Ifølge Rigspolitichefen er der ca. 120 rockergrupper i Danmark med ca. 1.000 medlemmer, men der er givetvis langt flere, der på den ene eller den anden måde er tilknyttet disse bandeorganisationer, hvoraf f.eks. Hells Angels er en organisation, der kan betegnes som en traditionel mafia-organisation med et langt og modbydeligt synderegister som f.eks. drab, drabsforsøg, vold med døden til følge, legemsbeskadigelse, ulovlig tvang, voldtægter, røverier og ulovlig våbenbesiddelse.

Netop disse bander tager jo de mest bizarre metoder i brug for at true deres vidner. Et eksempel for nylig er den 38-årige mand, der i februar måned blev bundet, efter at han havde været udsat for en brutal afstraffelse; et kendt medieeksempel, men nok desværre ikke et enkeltstående eksempel.

Foranstaltninger som hemmelig ransagning, øget telefon- og rumaflytning og brug af civile

agenter er det bestemt værd at overveje positivt, da det lader til, at det ikke er nok, at det alene er politifolk, der må bruges som agenter.

Spørgsmålet om omvendt bevisbyrde ved konfiskation af narkoudbytte er meget positivt og, så vidt jeg kan vurdere, et område, der vil samle flertal i dag, således at det ikke længere er politiet, der skal bevise, at pengene stammer fra salg af narko, men derimod den sigtede, der skal bevise, at de penge, man er i besiddelse af, er indtjent på fuldt lovlig vis.

Alt i alt må man sige, at disse forslag dels vil gøre det nemmere for politiet at beskytte sig selv i dets arbejde og at opklare forbrydelser, og dels vil det gøre livet mere surt for forbrydersamfundet. Dette bør naturligvis følges op i et retssamfund, og derfor er vi med på den dagsorden, der er foreslået i dag. Vi håber virkelig, at ministeren vil følge op med konkrete lovinitiativer til efteråret.

Bjørn Elmquist (RV):

Det Radikale Venstre synes, det er en udmærket handlingsplan, der er kommet fra arbejdsgruppen under Justitsministeriet om den organiserede kriminalitet og rockerkriminalitet, og vi vil som regeringsparti og som parti repræsenteret i Folketinget meget gerne deltage i den diskussion om de konkrete forslag, som må komme.

Vi er imidlertid ikke indstillet på at danse efter KVZ' pibe og tage den debat i dag. Vi har en række stærke synspunkter både for og imod flere af spørgsmålene, men vi synes ikke, at det er tiden i dag at gå ind i en nærmere diskussion om det. Det er jo store almindeligheder, vi har hørt her fra talerstolen, og dem har jeg i og for sig ikke lyst til at bidrage til.

Jeg kan også allerede nu sige, at jeg ikke agter at deltage i en debat på korte bemærkninger, selv om så den ene og den anden rød i hovedet måtte komme herop og råbe. Det har vi ikke lyst til. Vi hæfter os ved, at justitsministeren har sendt forslaget til høring. Vi har selv internt i vores parti sørget for at sende det til vores folk, der interesserer sig for det, og til vores retspolitiske udvalg, og dér sidder vi og drøfter tingene i en sindig og rolig atmosfære. Vi vil også være parat til naturligvis som regeringsparti, når vi når dertil, at drøfte med justitsministeren, hvilke forslag regeringen bør fremsætte til efteråret, og så skal vi nok få debatten heroppe.

Dagsordenen kan vi ikke stemme for. Den stemmer vi imod.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det var så repræsentanten for Hørups gamle parti. Den gamle redaktør må da rotere i sin grav. Jeg kan forstå, at repræsentanten for Hørups parti har nogle meninger for og imod rapporten, men tiden er ikke inde til at delagtiggøre den danske befolkning i, om Det Radikale Venstre måtte have en mening. Den skal luftes internt, og så vil man måske sige noget på et andet tidspunkt, og måske har De Radikale på et eller andet tidspunkt en mening. Det er alligevel godt, at sådan noget står i Folketingstidende for de kommende slægter. Så ved vi i hvert fald noget om Hørups arvtagere.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Fru Birthe Rønn Hornbech talte om Hørup; jeg vil håbe, at den anden gamle redaktør Hans Larsen i en eller anden lille kronik endnu en gang kan sætte Det Radikale Venstre på plads. Jeg tror, det er nødvendigt endnu en gang.

Men jeg undrede mig også over det, vi hørte fra Retsudvalgets formand, som jo ellers ikke er bange for at udtale sig – det er ikke nogens indtryk, tror jeg, men det kniber åbenbart lidt mere fra Folketingets talerstol, end det gør til medierne.

Jeg synes, det er ganske fantastisk, at man herfra skal høre, at det, Det Radikale Venstre har gjort, er, at man har sendt det ud til nogle af sine medlemmer, og det diskuterer man så i nogle studiekredse, og derefter vil den radikale ordfører vende tilbage med, hvad Det Radikale Venstre og formentlig også resten af regeringen skal mene.

Vi er meget nysgerrige. Kunne vi dog ikke få nogle holdninger for en gangs skyld fra Det Radikale Venstre? I hvert fald kunne man da fortælle, hvad man var imod.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Da hørte vi så en kort tale fra hr. Bjørn Elmquist; det folketingsmedlem, der det sidste halve år har udtalt sig mest i medierne, i pressen, i radio, i tv om alt mellem himmel og jord, ja, som hr. Bjørn Elmquist selv markerer, munden har malet og malet og malet, og enkelte gange er der måske også kommet noget fornuftigt ud af det.

Men så bliver der anmeldt en stor debat her i Folketinget baseret på et oplæg udarbejdet af mennesker, som har forstand på og viden om

det, og som man ikke behøver at være enig i, men som man i hvert fald kan forholde sig til. Vi kan konstatere, at i de mellemliggende måneder har hr. Bjørn Elmquist også udtalt sig til pressen om emnet og rapporten og fortalt, hvad han og hans parti mener, men så skal det debatteres her i Folketinget, og så ønsker hr. Bjørn Elmquist ikke at sige noget som helst og ønsker ikke at svare på nogen som helst spørgsmål.

Jeg må sige til hr. Bjørn Elmquist, at det er foragt for Folketinget.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt knytte et par bemærkninger til rapporten. I sin præsentationspressemeldelse om handlingsplanen skriver justitsministeren:

»Rapporten indeholder en beskrivelse af den organiserede kriminalitet og forslag til en handlingsplan med nye initiativer til bekæmpelse af disse forbrydelser.«

Jeg synes, at der her er tale om lidt af en tilsnigelse. Faktisk fremlægger arbejdsgruppen en utrolig snæver definition på organiseret kriminalitet. Med skam må jeg meddele, at den definition på organiseret kriminalitet, som en arbejdsgruppe med repræsentanter fra alle EU-landene kom med i maj 1993, er både meget bredere og meget bedre. Arbejdsgruppen skriver, at formålet med organiseret kriminalitet gennem forretninger eller forretningsrelaterede aktiviteter, ved hjælp af vold og trusler og ved at influere politikere og massemedier, det økonomiske liv og det juridiske system er at opnå magt og profit. Når man ser på den danske rapport definition, så er hele dette magtaspekt, hele dette magtelement i forhold til samfundet som sådan forsvundet.

Når den danske rapport snakker om organiseret kriminalitet, stirrer den sig i virkeligheden fuldstændig blind på den såkaldte rockerkriminalitet. Faktisk er rockerkriminalitet det eneste, der konkret omtales som et problem i Danmark, når det gælder organiseret kriminalitet. Meget kan man sige om »Hells Angels« og »Banditos«, og hvad de ellers hedder, men det er jo altså ikke sådan, at de har nogen samfundsmæssig magt i Danmark. Deres betydning eller måske nærmere deres manglende samfundsmæssige betydning fremgår jo klart af, at de stort set alle sammen er blevet dømt for de forbrydelser, vi har fået gennemgået her fra denne talerstol, og at de fleste af dem har afsonet eller afsoner lange fængselsstraffe. Så deres magt er altså begrænset.

Selv når den danske rapport omtaler organiseret kriminalitet i Italien, er det eneste eksempel, man kan komme i tanke om, mafiaen. Det vil jeg anse for at være en kende naivt, for et af kendetegnene ved senkapitalismen er jo netop, at der i stadig større grad sker en overlapning mellem det, man kan kalde traditionel kapitalistisk virksomhed og så organiseret kriminalitet. Selvfølgelig er der jo sådan set ikke noget nyt i. Vi ved jo fra USA, at utrolig mange erhvervsvirksomheder blev grundlagt i forbudstiden ved at udnytte forbudet mod sprit, lave kriminalitet og score profitter, som så gik ind i privat erhvervsvirksomhed. Vi ved - også fra USA - at flere gangsterfamilier, åbne gangsterfamilier hører til de officielt rigeste i USA.

Det, der er sket i det seneste årti, er, at omfanget er steget drastisk i forhold til 1930'erne, hvilket bl.a. hænger sammen med de enorme summer, som er på spil bl.a. takket være våbenhandelen og narkosalget. Man kan f.eks. tage det aktuelle eksempel med det italienske helikopterfirma Augustas bestikkelse af belgiske toppolitikere, som i øvrigt har haft en række mystiske dødsfald i sit kølvand. Er det ikke et eksempel på organiseret kriminalitet? Det mener vi selvfølgelig det er på samme måde som systematiske selskabstømninger og ulovlige bankskattefradrag.

Den meget smalle definition af organiseret kriminalitet som værende udelukkende rockerkriminalitet fører til, at de midler, som rapporten peger på, er meget begrænsede. Det handler mest om udelukkelse af bandemedlemmer fra retsmøder, hurtig indenretslig afhøring af vidner, begrænsning af aktindsigten, mere telefon- og rumaflytning, øget anvendelse af agenter osv., osv., osv. Det hænger måske også lidt sammen med arbejdsgruppens sammensætning, som man jo i hvert fald kan sige har været rimelig meget præget af politi og anklagemyndighed.

Enhedslisten afviser ikke alle de forslag, som rapporten nævner. F.eks. kan vi langt hen ad vejen støtte og gå ind for den del, som har med vidnebeskyttelsesprogrammet at gøre, men vi mener, at rapporten generelt har det problem, at den altså anskuer det, man kan kalde den organiserede kriminalitet, alt for snævert, f.eks. spørgsmålet om, hvordan vi når frem til bagmændene. Der er ingen reelle overvejelser i den rapport, der er lagt frem, om, hvordan vi når bagmændene. Eksemplerne på, hvordan »Hells Angels« sidder i fængsel, er jo ikke et eksempel på, hvordan man når bagmændene.

Et andet eksempel er, at der i rapporten som følge heraf ikke er nogen udenlandske erfaringer opsummeret. Det kunne dog være interessant at høre om de ting, der bliver lagt frem, altså hvordan de har virket i andre lande, og om de rent faktisk har haft den funktion at modvirke den organiserede kriminalitet, som rapporten i øvrigt mener er større i andre lande, end den er i Danmark.

Derfor er vores konklusion, at vi støtter den debat, der er, og vi går ind i den debat, der er. Vi vil forholde os til justitsministerens forslag, der kommer til efteråret. Vi har her fremlagt nogle synspunkter på nogle ting, vi kan gå ind for. Der er andre ting, vi ikke kan gå så meget ind for, men vi vil til sidst opfordre justitsministeren og Justitsministeriet til at forsøge at anlægge en noget bredere synsvinkel, når vi snakker organiseret kriminalitet.

Lisbeth Arbøl (CD):

Handlingsplanen om organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet, der ligger til grund for denne forespørgsel, er bemærkelsesværdig på flere måder, bl.a. fordi de vidtgående forslag kommer fra en arbejdsgruppe, der repræsenterer en række faggrupper, der daglig er i tæt kontakt med de problemer, det handler om.

Bemærkelsesværdigt er det også, at handlingsplanen giver udtryk for den mindste fællesnævner, altså kun de ting, som man er enige om i arbejdsgruppen. Det betyder, at der er medlemmer, der gerne vil gå endnu videre. Alligevel må man sige, at handlingsplanen opstiller ret vidtgående forslag til ændringer af retsplejeloven, straffeloven osv.

Målet er at forhindre en udvikling i den aldeles skræmmende kriminalitet, som er ved at dukke op også i Danmark. Det er skræmmende, at de kriminelle grupper, det drejer sig om, har så store ressourcer, at politi, retsvæsen og kriminalforsorg kan have svært ved at trænge til bunds i miljøerne og få opklaret sagerne.

De kriminelle bander er så velorganiserede, at det endda har været fremme, at de også har haft held til at infiltrere politiet og på den måde har kunnet forhindre politiaktioner og efterforskning. Derfor er det så hamrende vigtigt at få gjort en markant indsats for at få stoppet den udvikling tidligst muligt.

For CD er handlingsplanens forslag interessant læsning, for flere af initiativerne har allerede tidligere været ført frem af CD. Det må være helt klart, at det er samfundet og den lovlidige

borger, der skal beskyttes imod den kriminelle, ikke omvendt. Naturligvis er der en række retssikkerhedsprincipper, der skal overholdes, hvis man ser på en eventuel revision af retsplejeloven og straffeloven som led i bekæmpelse af organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet.

Men beskyttelsesinteressen omfatter først og fremmest ofrene og samfundet. Derfor ser CD meget gerne en bedre vidnebeskyttelse. Det er et helt oplagt sted at sætte ind, hvis vi mener noget alvorligt med, at der skal gøres en indsats for at forbedre efterforskning og opklaring af rockerkriminalitet. Hvor ofte har vi ikke hørt om, at kronvidner i den slags sager totalt har mistet hukommelsen, når de står ansigt til ansigt med en volds- eller narkotiktalt af frygt for efterfølgende repressalier?

Anvendelse af anonyme vidner ville være en effektiv metode, men handlingsplanen går, formentlig bevidst, ikke ind på begrebet. Der er da også mange andre måder at beskytte et vidnes identitet på, og handlingsplanen viger ikke tilbage for mere indgribende forslag som f.eks. at hjælpe vidnet til nyt navn, bopæl osv.

CD støttede den ændring af straffeloven, som kriminaliserede trusler imod vidner. Vi vil også gerne drøfte en revision af bestemmelsen både i relation til strafferammen og den beskyttede personkreds. Når reaktionerne foreligger efter Justitsministeriets høringsrunde, vil CD også gerne være med til at se på, hvilke andre muligheder der er for en mere vidtgående vidnebeskyttelse end den, vi har i dag.

Det andet hovedelement i handlingsplanen drejer sig om styrkelse af efterforskningen i sager om organiseret kriminalitet. Det er jo i virkeligheden en skæv kamp. De kriminelle bander skyer ingen midler, mens efterforskningen er underlagt endog meget skrappe restriktioner. En udvidelse af efterforskningsmulighederne er da også en vanskelig balancegang imellem hensynet til efterforskningens effektivitet og hensynet til en række grundlæggende friheds- og retssikkerhedsprincipper.

Nogle af arbejdsgruppens forslag giver ikke anledning til de store betænkeligheder. Der brydes ikke med grundlæggende beskyttelsesinteresser, hvis der f.eks. åbnes for en øget adgang til ransagning i grove volds- og tyverisager. Til gengæld skal man nok være varsom med at åbne for omvendt bevisbyrde i nogle sagstyper inden for strafferetsplejen. Nu går forespørgslen ganske vist kun på, hvilke lovgivningsinitiativer regeringen agter at tage, men jeg synes, der kan

være god grund til også i lyset af handlingsplanen at overveje, hvad der kan gøres inden for de allerede gældende regler.

Som det er i dag, håndhæves meddelelsesfriheden i fængslerne f.eks. ikke tilstrækkelig effektivt. Selv om visse indsatte i fængslerne ikke må kommunikere med andre udenfor, gør det almindelige fællesskab i fængslerne det ofte helt umuligt at håndhæve den slags forbud, og et indsat bandemedlem kan alligevel give meddelelser til medskyldige uden for fængslet. Her kunne der ske en opstramning, og dér ville det måske også have været meget rart, om vi havde haft lidt flere af de små arresthuse, som tidligere blev sparet væk – bl.a. med hjælp fra Venstre. En ændret administration kunne formentlig også medføre en mere hensigtsmæssig anbringelse i fængslerne af indsatte, der er dømt for bandekriminalitet, og det er muligt at regulere, så de indsatte rockere ikke kan fortsætte med deres hævde af banderitualer inden for fængslets mure, f.eks. ved at gå med rygmærker.

Når man fortsat udbetaler kontante penge til de indsatte, er det vanskeligt at forhindre organiseret narkohandel i fængslerne. Også her mener jeg der godt kan strammes op administrativt.

Med voldspakken blev der taget nogle skridt i den rigtige retning for at dæmpe op for den stigende voldskriminalitet. CD mener, at der nu må gøres en alvorlig indsats mod den organiserede kriminalitet. Man må afpasse midlerne efter den kriminalitetsform, man er oppe imod.

Når der er tale om så organiseret og så professionel kriminalitet, som vi desværre ser i stigende omfang, må politi og retsvæsen også have de nødvendige instrumenter for at kunne beskytte den enkelte borger og meget væsentlige samfundsinteresser.

CD vil gerne gå aktivt med i det kommende arbejde for at få sat en effektiv stopper for, at den organiserede kriminalitet får lov til at udvikle sig.

Men må jeg så til slut sige, at CD er helt enig med ministeren i, at vi nu afventer høringssvarene, før der skrives til handling. Tidspunktet for denne debat har måske ikke været det mest velegnede.

Jeg skal derfor til slut meddele, at CD ikke kan stemme for det fremsatte dagsordensforslag.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Det kan ikke komme bag på nogen, at alle her i salen vender sig mod den form for kriminalitet, vi her drøfter.

Heldigvis er det sådan i Danmark, at alle politiske partier vil være optaget af at bekæmpe organiseret kriminalitet, rockerkriminalitet. Derfor er det måske en lille smule en skam, hvis debatten her giver indtryk af, at man taler sig fra hinanden på grundlag af en tidsforskydning i, hvordan vi synes vi skal arbejde med det.

Det er ikke ret tit, at alle partier i Folketinget vil sige, at en hvilken som helst arbejdsgruppes handlingsplan, der har været udarbejdet i et ministerium, bare skal fremlægges, og så skal Folketinget gennemføre det, der står i den.

Normalt ville de partier, der i dag gør sig til talsmænd for, at vi bare skal handle hurtigt, også gøre sig til talsmænd for, at nu, hvor der er kommet en arbejdsgruppe, må vi da have lov til at drøfte – også med folk uden for huset – hvad er der godt i det, og hvad er der mindre godt i det. Det ville være den normale reaktion over for en sådan arbejdsgruppe.

Jeg synes også, det er den rigtige måde at arbejde på. Vi har erkendt et problem, vi har bestilt en rapport, og vi har gennem en pressemeddelelse givet udtryk for, at der skal sættes hårdt ind mod den organiserede kriminalitet. Det kan vel dårligt siges mere præcist.

Vi sender forslaget til høring alle de steder, hvor man beskæftiger sig med den slags. Vi håber på en offentlig debat, og vi kommer så tilbage til efteråret med de konkrete forslag, som er udsprunget af den offentlige debat. Det synes jeg er en rigtig og god måde at arbejde på, også når det er så ømfintligt stof, som noget af det her er. Det skulle jo nødvendigvis være sådan, at når vi kommer med forslagene, er de dårligt forberedt og dårligt hørt, sådan at de bliver vingeskudt måske på grund af misforståelser som følge af utilstrækkelig forberedelse. Derfor denne arbejdsfacon, som der er lagt op til.

Min holdning er altså, at der skal sættes hårdt ind mod rockerkriminalitet og den organiserede kriminalitet. Det skal vi gøre både internationalt og nationalt.

Internationalt gør vi det ved at forsøge at få Europol til at fungere på en effektiv måde, vi prøver at gøre det gennem etablering af et Schengensamarbejde, og vi prøver at gøre det gennem politisamarbejdet i Norden og de baltiske lande – konkrete projekter, der anbefales i den rapport, som vi arbejder med.

Nationalt gør vi det altså ved at fremlægge rapporten og diskutere den, og jeg vil gerne sige, at der vil fremkomme forslag; der skal ske noget med hensyn til bedre vidnebeskyttelse og bedre efterforskningsmuligheder.

Men jeg synes som sagt, at det er rigtigt, at Folketinget også får høringssvarene, og derfor vil jeg gerne sige til fru Dorte Bennedsen, at så snart jeg får høringssvarene, bliver de sendt til Folketinget, så de kan indgå i den debat, vi skal have.

Det er vigtigt for mig, når vi laver de her tiltag, som går længere, end man tidligere har været villig til i Folketinget, at det så sker på et solidt grundlag og helst med så bred tilslutning i Folketinget som overhovedet muligt, for på den måde tror jeg også, at tiltagene får den bedste effekt over for den organiserede kriminalitet, over for den rockerkriminalitet, som vi alle ønsker der skal sættes stærkt ind over for, og som jeg vil sætte stærkt ind over for.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Der er jo ingen af ordførerne hos partierne bag forespørgslen, der har bebrejdet ressortministeren, at ministeren teknisk gerne vil gøre et grundigt arbejde. Der er ingen, der har bebrejdet ministeren, at rapporten er sendt ud til høring, for det er en helt naturlig ting.

Men det, vi har ønsket i dag, er en debat om de kriminalpolitiske holdninger. Vi her i Folketinget er valgt til at lede landet, vi er valgt til at have vores holdninger, gøre rede for dem, kæmpe for dem og ikke at rende efter folkestemningen. Derfor finder vi det dybt beskæmmende, at to af regeringspartierne, når det drejer sig om at fremlægge holdninger, totalt er krøbet udenom. Vi har forskellige partier, for at befolkningen skal have noget at vælge imellem. Det er skuffende, at der er partier, der ikke har villet fremlægge deres holdninger i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 72 af Birthe Rønn Hornbech (V), Helge Adam Møller (KF) og Pia Kjærsgaard (FP) (se foran) forkastedes, idet 48 (V, KF og FP) stemte for, 62 (S, SF, RV, EL og CD) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Anden næstformand (Henning Grove):

Da undervisningsministeren ikke er til stede, skal jeg udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 16.25.

Mødet udsat kl. 16.19

Mødet genoptaget kl. 16.25

Anden næstformand (Henning Grove):

Mødet er genoptaget, og ministeren er kommet i salen, som man gerne skal være, når man har forslag på.

Den sidste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af lovforslag nr. L 232: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Betalning for ophold i skolefritidsordning).

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 21/4 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg beklager, formand, at det ikke var muligt at nå frem til tiden. Jeg skal bestræbe mig på, at det ikke gentager sig.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ja, det sætter vi pris på.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Som det fremgår af lovforslaget, findes der i dag ingen bindende regler om forældrebetalingens størrelse i skolefritidsordninger. Det er den enkelte kommunes kommunalbestyrelse, der træffer beslutninger herom. Sådan har det været, siden Folketinget i 1984 skabte mulighed for, at kommunerne kunne etablere skolefritids-